

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 14C/98/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515201937
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Terézia Mecelová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2515201937.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní pred sudkyňou JUDr. Teréziou Mecelovou v právnej veci žalobcu S. N., J.. XX.XX.XXXX, G. K.. Z. XXX/X, I. H., proti žalovanej Y. N., J.. XX.XX.XXXX, G. O. XXX/XX, K., o zníženie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu zamietá.

Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 02.04.2015 domáhal zníženia výživného na svoju dcéru, plnoletú Y., J.. XX.XX.XXXX, z 82,98 eur na 30,- eur odo dňa podania návrhu. Svoj návrh odôvodnil tým, že od 01.03.2014 bol zamestnancom vo firme BETSTAV, kde mal uzatvorenú pracovnú zmluvu na dobu určitú do 31.12.2014. Dňa 26.04.2014 sa mu stal vážny pracovný úraz, ktorý si vyžadoval okamžitý chirurgický zákrok a hospitalizáciu. Od 01.01.2015 je nezamestnaný, nakoľko mu skončil pracovný pomer na dobu určitú a vzhľadom na to, že bol práceneschopný z dôvodu liečenia po úraze, zamestnávateľ s ním novú pracovnú zmluvu neuzatvoril. Okrem vyživovacej povinnosti voči dcére Tatiane mu rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/14/2013 bola určená vyživovacia povinnosť aj voči maloletej X. N., J.. XX.XX.XXXX vo výške 100,- eur a voči maloletému S. N., J.. XX.XX.XXXX vo výške 70,- eur mesačne. V tejto veci podal takisto návrh na zníženie výživného. Jeho momentálny príjem je len minimálna nemocenská dávka, ktorá je krátená o exekúciu na základe exekučného príkazu Ex/15/13-35 zo dňa 15.05.2015 vydaný súdnym exekútorom JUDr. Ľubomírom Pekárom. Zároveň uviedol, že dcéra Tatiana navštevuje 3. ročník Obchodnej akadémie v Trnave.

Žalovaná sa k návrhu písomne nevyjadрила.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, svedkyne - matky žalovanej, rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 9P/14/2013 z 09.10.2014, exekučným príkazom EX 15/13-35 vydaným JUDr. Ľubomírom Pekárom dňa 15.05.2014, potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti žalobcu zo dňa 26.04.2014, pracovnou zmluvou uzatvorenou medzi žalobcom a Pavlom Kolarovičom - BETSTAV zo dňa 26.02.2014, podstatným obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8P/16/2013, sp. zn. 3P/125/2008, zistil nasledovný skutkový stav.

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 05.05.2009 č. k. 3P/125/2008-100, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2009 bolo žalobcovi, na toho času maloletej Tatiane, na základe schválenej rodičovskej dohody zvýšené výživné zo sumy 49,79 eur na sumu 82,98 eur od 01.02.2009. V čase rozhodovania súdu navštevovala žalovaná základnú školu.

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 07.05.2013 č. k. 8P/16/2013-33, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.06.2013 bol návrh žalobcu na zníženie výživného na dcéru Tatanu zamietnutý. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia v máji roku 2009, ako aj v čase súčasného rozhodnutia, a keďže od posledného rozhodovania o zvýšení výživného uplynuli 3 roky, pomery na strane oprávnenej maloletej Tatiany sa zmenili minimálne z dôvodu, že je o tri roky staršia, teda má 16 rokov, navštevuje strednú školu a jej potreby sa z tohto pohľadu zvýšili. Vo vzťahu k matke maloletej Tatiany mal súd z dokladov preukázané, že matke od posledného rozhodovania o výživnom pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť v roku 2010, nakoľko od augusta 2010 bola matka na rodičovskej dovolenke. Z dokladov vzťahujúcich sa k otcovi a z jeho návrhu vyplýva, že má naďalej vyživovaciu povinnosť aj k maloletej X., J.. X.X.XXXX, pričom túto vyživovaciu povinnosť mal otec už pri predchádzajúcom rozhodovaní o výživnom. Vo vzťahu k príjmom otca mal súd z dokladov preukázané, že otec bol od 7.11.2012 bez príjmov, avšak od 1.2.2013 bol zaradený do evidencie nezamestnaných a bola mu priznaná dávka v nezamestnanosti na dobu 6 mesiacov. Súd posudzoval, či strata zamestnania otca je podstatnou zmenou pomerov na jeho strane ako povinného, pričom z dokladov doložených otcom mal súd preukázané, že otec bol u posledného zamestnávateľa zamestnaný od roku 2006, pričom pracovný pomer s ním bol ukončený zo strany zamestnávateľa okamžitým skončením pre hrubé porušenie pracovnej disciplíny v dôsledku opakujúcich sa neospravedlnených absencií. Je teda jednoznačne zrejmé, že otec si svojím nebanlivostným a nezodpovedným správaním zapríčinil stratu dlhodobého zamestnania a prišiel tak o výhodný príjem vlastnou vinou.

Žalovaná pred súdom uviedla, že rodičia sa rozviedli keď mala žalovaná tri roky a žalobca bol zaviazaný prispievať na výživné žalovanej vo výške 80,- eur. Má za to, že žalovaný minie veľa peňazí na alkohol a automaty. Výživné musela matka žalovanej riešiť prostredníctvom exekútora. Momentálne dostáva 7,- eur. Domnieva sa, že žalobca podal návrh na zníženie výživného z toho dôvodu, že nechce, aby sa jeho dlh navyšoval a vie o tom, že žalovaný pracuje aj naďalej, nakoľko ho viackrát videla u jeho bývalého zamestnávateľa.

Svedkyňa - matka žalovanej G. S. uviedla, že žalobca neplatil výživné pravidelne, od roku 2009 jeho dlh vzrástol na sumu 2.800,- eur. V poslednej dobe dostáva výživné len od exekútora avšak ani v dobe, keď bol žalobca zamestnaný a dobre zarábal, výživné neplatil pravidelne a mal voči tomu nezodpovedný prístup.

Z pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a Pavlom Kolarovičom - BETSTAV zo dňa 26.02.2014, je zrejmé, že táto bola uzavretá na dobu určitú do 31.12.2014.

Z potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti vyplýva, že žalobca bol práceneschopný od 26.04.2014.

Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť - narodenia dieťaťa, jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť sa rozumie schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov, uspokojovať všetky relevantné životné náklady, pričom musí byť trvalá. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa tradične akceptuje štúdium z účelom získania predpokladov na výkon povolania. Okrem záujmu dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, však treba zohľadňovať požiadavku ich včasnej realizácie, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja k práci (napr. zavinené rozviazanie pracovného pomeru). Dosiahnutím plnoletosti vyživovacia povinnosť rodičov nezaniká.

Odôvodnenosť potrieb vyjadruje požiadavku, aby plnením vyživovacej povinnosti boli uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu, ktoré možno očakávať, pričom miera potrieb je rôzna a závisí od veku, duševnej a fyzickej vyspelosti, schopností, zdravotného stavu, záujmov, nadania, talentu, vzdelania, od formy prípravy na budúce povolanie, ale aj od schopností a možností rodičov. Je teda úmerná životnej úrovni rodičov a bude sa pohybovať od bežných najzákladnejších potrieb nutných pre život v prípade obmedzených predpokladov na strane rodičov až po plné uspokojenie všetkých odôvodnených potrieb dieťaťa.

Súd mal v konaní za preukázané, že vyživovacia povinnosť žalobcu voči žalovanej naďalej trvá, pretože žalovaná študuje v 3. ročníku na strednej škole a teda pripravuje sa na svoje budúce povolanie. Vyživovacia povinnosť žalobcu vo vzťahu k žalovanej bola určená rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 3P/125/2008-100 zo dňa 05.05.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2009, kde bolo na toho času maloletú Tatiánu, na základe schválenej rodičovskej dohody zvýšené výživné zo sumy 49,79 eur na sumu 82,98 eur od 01.02.2009. Žalovaný sa už domáhal zníženia výživného, pričom tento návrh bol zamietnutý rozsudkom č. k. 8P/16/2013-33 zo dňa 07.05.2013 (právoplatný dňa 07.06.2013). Súd vtedy skúmal pomery účastníkov pričom konštatoval, že k podstatnej zmene pomerov na strane otca (žalobcu) od posledného rozhodovania o výživnom nedošlo.

Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. K zmene pomerov môže dôjsť na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne, ako aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov. V zmysle záverov aplikačnej praxe, preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len v prípade, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov t.j. ovplyvnia celkovú situáciu nielen na krátky čas. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná aj životná úroveň každého z rodičov, nakoľko platí, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Súd teda konštatuje s prihliadnutím na vyššie uvedené, že od posledného rozhodovania o výživnom (2013) uplynulo niekoľko rokov a pomery na strane oprávnenej sa zmenili minimálne z dôvodu, že je staršia a navštevuje 3. ročník strednej školy a jej potreby sa z tohto pohľadu mohli len zvýšiť. V

minulosti bolo súdom konštatované, že žalobca si svojím nedbanlivostným a nezodpovedným správaním zapríčinil stratu dlhodobého zamestnania a prišiel tak o výhodný príjem vlastnou vinou. Súd má za to, že žalobca nedostatočným spôsobom v tomto prípade preukazoval svoje pomery, ktorými chcel odôvodniť potrebu zníženia výživného. Z pripojených listinných dôkazov možno len vyvodiť, že žalobca mal uzavretú pracovnú zmluvu na dobu určitú, potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti len potvrdzuje, že žalobca bol práceneschopný pre pracovný úraz (dokedy však zrejme nie je), nepredložil však žiadne listinné dôkazy napr. o tom, že následne bol následne evidovaný na úrade práce, prípadne poberal nejaké dávky a v akej výške atď. Svoje tvrdenia ohľadom hospitalizácie a zákroku ničím taktiež nepodložil (pozn.: žalobca bol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p. v písomne forme). Nie je ani zrejme, či tento žalobcom tvrdý stav bol dlhobehší, alebo je krátkodobý a žalobca prípadne už znova pracuje (napr. na dohodu). Žalobca nepredložil doklady, z ktorých by bolo možné zistiť podstatné skutočnosti pre hodnotenie možností, schopností a majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu vyživovacej povinnosti. Majetkové pomery žalobcu súd pokladá teda za nepreskúmateľné a to práve pre jeho pasivitu v konaní (mal možnosť sa zúčastniť dvoch pojednávaní, toto svoje právo nevyužil, dokonca neúčast' na pojednávaní ani neospravedlnil). Súd preto ustálil, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom skutočností, ktoré by odôvodňovali zmenu pomerov na strane žalobcu ako povinného takým spôsobom, že výživné vo vzťahu k plnoletej dcére by bolo potrebné znížiť. Pre úplnosť sa uvádza, že vzhľadom na toto konštatovanie z dôvodu hospodárnosti konania, súd považoval za nadbytočné skúmať podrobne pomery na strane žalovanej a druhého rodiča, navyše za situácie, keď dôvodom zníženia výživného podľa písomného návrhu mali byť len skutočnosti na strane žalobcu (otca žalovanej).

S poukazom na vyššie uvedené, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď žalobu v celom rozsahu zamietol, a preto v spore úspešným účastníkom je žalovaná, avšak keďže si náhradu trov konania neuplatnila, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a náhradu trov konania jej nepriznal (§ 151 ods. 1 O.s.p.). Súd nemal ani za preukázané, že by jej nejaké trovy v tomto konaní vznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo požiadať o výkon rozhodnutia podľa Zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov (Exekučného poriadku).